

Sygn. akt VIII Ca 105/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 maja 2013 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu VIII Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Włodzimierz Jasiński (spr.)
Sędziowie:	SSO Małgorzata Kończal SSO Rafał Krawczyk
Protokolant:	sekr. sądowy Natalia Wilk

po rozpoznaniu w dniu 23 maja 2013 r. w Toruniu

na rozprawie

sprawy z powództwa **U. W.**

przeciwko **B. W.**

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Toruniu

z dnia 30 listopada 2012 r.

sygn. akt I C 1666/10

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od powódki U. W. na rzecz pozwanego B. W. kwotę 300 zł (trzysta złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania za instancję odwoławczą.**

Sygn. akt VIII Ca 105/13

UZASADNIENIE

Powódka U. W. zażądała od B. W. kwoty 3705 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 20 grudnia 2010r. tytułem naprawienia szkody, a także zwrotu kosztów sądowych.

W uzasadnieniu powódka wskazała, iż postanowieniem Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 03 listopada 2010r. ustalono, iż samochód marki (...) stanowi wyłączną własność powódki i był zawsze elementem jej majątku osobistego, a

nie stanowił przedmiotu objętego ustawową wspólnością majątkową małżeńską. Powódka wskazała, iż z tego względu samochód (...) nie podlegał podziałowi w sprawie o podział majątku dorobkowego stron. Uzasadniając swoje żądanie powódka wskazała, iż pozwany miał doskonale zdawać sobie sprawę z tego, iż samochód nie stanowi jego własności, a mimo to dysponował nim w okresie od października 2002r. do 19 listopada 2010r. Zdaniem powódki pozwany doprowadził do znacznego obniżenia wartości pojazdu poprzez rażące zaniedbania jego zwykłego używania m.in. brak serwisowania, brak konserwacji, nie zabezpieczenia auta przed korozją i dokonanie jego zniszczeń. Wartość szkody powódka wyliczyła poprzez porównanie wartości pojazdu za dzień 15 lipca 2009r. w wysokości 4200 złotych z wartością obecnie pojazdu określoną na 1000 złotych, a nadto szkoda powiększona została o koszt lawety 200 złotych i koszt opinii rzeczoznawcy 305 złotych.

W odpowiedzi na pozew B. W. wniósł o oddalenie powództwa i zwrot kosztów procesu.

W uzasadnieniu swojego stanowiska pozwany uwypuklił fakt, że orzeczeniem Sądu I Instancji w sprawie o podział majątku samochód (...) został przyznany na wyłączną własność pozwanemu, a dopiero Sąd II Instancji przyznał ten składnik majątkowy powódce, przy czym w toku postępowania powódka miała nie podnosić faktu rzekomego zniszczenia pojazdu ani nie domagała się spłaty z tego tytułu czy sporządzenia aktualnej wyceny. Pozwany zaznaczył, iż wobec treści postanowienia Sądu I Instancji posiadanie pojazdu przez niego było prawnie uzasadnione i miał on świadomość, iż pojazd stanowi jego własność. Pozwany zaprzeczył niewłaściwej eksploatacji i uszkodzeniom pojazdu, a podkreślił, iż pojazd jest samochodem 18 letnim ulegającym normalnemu zużyciu. W uzasadnieniu swojego stanowiska pozwany wskazał ponadto, iż od maja 2007 roku nie mógł korzystać z pojazdu, gdyż powódka odmawiała upoważnienia do wymiany dowodu rejestracyjnego i dale tego pojazd stał na parkingu bezużyteczny. Wobec tego za zły stan techniczny auta winę, zdaniem pozwanego, ponosi zaniechanie powódki.

W piśmie procesowym z dnia 31 maja 2011r. powódka rozszerzyła powództwo żądając łącznie kwoty 4705 złotych, tj. poza kwotą 3705 zł żadaną w pozwie wniosła o dodatkową kwotę 1200 zł tytułem odszkodowania za korzystanie przez pozwanego przed ponad 8 lat z samochodu marki (...) bez tytułu prawnego.

W odpowiedzi pozwany pismem z dnia 03 czerwca 2011r. wniósł o oddalenie powództwa o zapłatę kwoty 4905 zł w całości zaprzeczając by bezprawnie użytkował pojazd. Pozwany podkreślił, iż faktycznie od wielu lat tego pojazdu nie użytkował, a wręcz w toku postępowania o podział majątku starał się przekazać go byłej żonie, która odmówiła jego odbioru z uzasadnieniem, iż Sąd zdecyduje komu przypadnie samochód, a ona sama go nie chce. Pozwany podkreślił, iż wobec faktu, iż powódka nie chciała odebrać samochodu to zmuszony był zaparkować pojazd, z którego zresztą od maja 2007r. nie było możliwe korzystanie.

Wyrokiem z dnia 30 listopada 2012 roku Sąd Rejonowy w Toruniu oddalił żądanie powódki w całości i obciążył ją kosztami procesu.

Wydając powyższe orzeczenie Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny :

W 2002r. pomiędzy małżonkami B. W. i U. W. doszło do faktycznej separacji. B. W. wyprowadzając się z mieszkania małżonków zabrał pojazd mechaniczny marki (...)o numerze rejestracyjnym (...) dotychczas wspólnie użytkowany. Pojazd został nabyty w trakcie trwania małżeństwa i zarejestrowany został na obojga małżonków.

U. W. występowała w 2002r. do B. W. z prośbą o umożliwienia jej korzystania na równych prawach z pojazdu marki (...)o numerze rejestracyjnym (...). B. W. nie udostępnił wówczas pojazdu do wspólnego korzystania.

Od maja 2007r. wobec braku badań technicznych poruszanie się pojazdem marki (...)o numerze rejestracyjnym (...) nie było możliwe. W toku postępowania o podział majątku B. W. występował do U. W. o udzielenie upoważnienia do złożenia wniosku o wtórnik dowodu rejestracyjnego z uwagi na wypełnienie dotychczasowego dokumentu dowodami badań technicznych. U. W. takiego upoważnienia B. W. nie udzieliła.

W dniu 18 kwietnia 2007. B. W. wniósł do Sądu Rejonowego w Toruniu wniosek o podział majątku wspólnego, przy czym wniósł o ustalenie, iż między innymi pojazd marki (...) o wartości 5000 złotych wchodzi w skład majątku wspólnego.

W odpowiedzi na wniosek U. W. wniosła o ustalenie, iż między innymi w skład majątku wspólnego wchodzi pojazd marki (...) o wartości 11.000 złotych. W piśmie z dnia 24 lipca 2007r. do sprawy XI Ns 765/07 pełn. uczestniczki U. W. wskazywał, iż pojazd marki (...) został zakupiony z pieniędzy zarobionych głównie przez U. W.. U. W. w kolejnych pisma procesowych w toku sprawy o sygn akt XI Ns 765/07 dotyczącej podziału majątku nie występowała o zwrot pojazdu stanowiącego jej wyłączną własność. W piśmie z dnia 27.11.2008r. pełnomocnik U. W. zaliczył pojazd marki (...) do majątku dorobkowego stron i żądał uwzględnienia tego składnika majątkowego przy podziale majątku.

W piśmie procesowym z dnia 09 lutego 2009r. w toku sprawy o sygn akt XI Ns 765/07 pełnomocnik B. W. zaproponował U. W. odebranie dokumentów pojazdu marki (...) o numerze rejestracyjnym (...) oraz pojazdu pozostającego na parkingu. W odpowiedzi na propozycję odbioru pojazdu U. W. po raz kolejny wyraziło stanowisko w sprawie XI Ns 765/07 w piśmie z dnia 07.03.2009r. o uwzględnienie pojazdu marki (...) o numerze rejestracyjnym (...) przy podziale majątku stron. W piśmie z dnia 30.03.2009r. B. W. ponowił propozycję wydania pojazdu. W odpowiedzi w dniu 02.04.2009r. pełnomocnik U. W. ponownie żądał dokonania wyceny w/w pojazdu w związku z podziałem majątku. W piśmie procesowym z dnia 26.10.2009r. U. W. ponownie zaliczyła pojazd marki (...) o numerze rejestracyjnym (...) do majątku wspólnego.

Postanowieniem z dnia 12 kwietnia 2010r. w sprawie o sygnaturze akt XI Ns 765/07 Sąd Rejonowy w Toruniu dokonał podziału majątku wspólnego B. W. i U. W.. W skład majątku wspólnego zaliczony został między innymi samochód osobowy marki (...) o numerze rejestracyjnym (...) o wartości 4200 złotych, który w wyniku podziału składników majątkowych został przez Sąd przyznany na wyłączną własność B. W..

Postanowieniem z dnia 03 listopada 2010r. Sąd Okręgowy w Toruniu zmienił postanowienie Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 12 kwietnia 2010r. m.in. uchylając pkt 1 ppkt 3 orzeczenia dotyczący samochodu marki (...).

U. W. odebrała pojazd marki (...) w dniu 18 listopada 2010r.

Pojazd marki (...) o nr rejestracyjnym (...) na dzień 13 września 2006r. był wyceniany na wartość 4200 złotych.

Pojazd marki (...) o nr rejestracyjnym (...) wyprodukowany w 1993 roku miał na dzień 01.10.2002r. wartość 6800 złotych, natomiast w dniu 19.11.2010r. jego wartość stanowiła kwotę 1000 złotych. Obecnie samochód jest niesprawny technicznie, a aktualny stan utrzymania pojazdu jest głównie wynikiem długotrwałego postoju na powietrzu i wpływu czynników atmosferycznych.

Powyższy stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił w oparciu o zaferowany przez strony materiał dowodowy z dokumentów, opinię biegłego, a także dowodu z dokumentów zgromadzonych w aktach XI Ns 765/07, które stały się podstawą ustalenia stanu faktycznego. Żadna ze stron nie kwestionowała wiarygodności, rzetelności i autentyczności dokumentów, a i Sąd nie znalazł podstaw do ich kwestionowania.

Sąd Rejonowy rozpoznając żądanie w kwestii załaty odszkodowania za zniszczony samochód oparł się na opinii biegłego z zakresu techniki samochodowej i ruchu drogowego mgr inż. S. D. w celu ustalenia wysokości powstałej szkody. Sąd uznał przedmiotową opinię za wiarygodny dowód w sprawie. Opinia ta była logiczna, spójna, a także udzieliła dokładnej i merytorycznej odpowiedzi na pytania sformułowane w tezie postanowienia dopuszczającego ten dowód. Zaznaczył, iż opinia ta została sporządzona przez osobę odznaczającą się nie budzącymi zastrzeżeń kwalifikacjami, biegły posiada bowiem wystarczającą wiedzę z dziedziny nauki objętej zakresem przedmiotowym powyższej opinii. Nie można również pomijać tego, że biegły swoje stanowisko w tym przedmiocie sformułował po zapoznaniu się ze zgromadzoną w aktach sprawy dokumentacją, a zatem została ona sporządzona nie na podstawie arbitralnej i formułowanej a priori oceny, lecz w oparciu o obiektywny i rzetelnie zebrany materiał badawczy, który potwierdzał prawidłowość wniosków wyrażonych przez biegłego sądowego. Warto podkreślić, iż zdaniem biegłego

w sytuacji kiedy zamiarem jest nie użytkowanie pojazdu to aby zabezpieczyć pojazd należało go zakonserwować, tj. zabezpieczyć nadwozie przed korozją poprzez umieszczenie pojazdu w garażu bądź nakrycie plandeką, a także regularne usuwanie efektów czynników atmosferycznych, tj. śniegu, liści. Jako inne zachowania zabezpieczające pojazd biegły wskazał, możliwość zalania wnętrza silnika olejem, umieszczenie wewnątrz komory silnikowej środków wchłaniających wilgoć, zabezpieczenie tarcz hamulcowych poprzez nałożenie smaru. Biegły wskazał, iż ze stanu technicznego pojazdu nie wynika aby któraś z tych czynności zabezpieczających pojazd została wykonana.

Odnosząc się do przesłuchania stron Sąd Rejonowy stwierdził, że nie wniosło niczego nowego lub istotnego do sprawy. Sąd dał wiarę twierdzeniom pozwanego, ponieważ były one spójne i znalazły potwierdzenie w dowodach z dokumentów, m.in. dokumentach przedłożonych przez strony, a także znajdujących się w aktach XI Ns 765/07. Z kolei część twierdzeń powódki pozostawała w opozycji do innych dowodów, przede wszystkim odnośnie tej okoliczności, iż oczywisty dla stron był fakt, iż samochód (...) stanowi jej wyłączną własność. Już pobieżna analiza pierwszych pism w sprawie XI Ns 765/05 (wniosku B. W. i odpowiedzi na wniosek U. W.) wskazuje, iż oboje traktowali pojazd (...) jak składnik majątkowy wchodzący do majątku dorobkowego i podlegający podziałowi.

Stan faktyczny w sprawie był w większości bezsporny, a kontrowersje budziło zaistnienie przesłanek odpowiedzialności pozwanego z punktu widzenia art. 415 k.c.

Odwołując się do przesłanek odpowiedzialności na gruncie wskazanego przepisu oraz zasad udowodnienia powstałej szkody na gruncie art. 6 k.c. Sąd Rejonowy podniósł, iż w niniejszej sprawie powódce nie udało się dowieść istnienia przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego, tj. jego zawinionego zachowania, które miało doprowadzić do utraty wartości pojazdu marki (...), będącego zdarzeniem powodującym powstanie szkody oraz adekwatnego związku przyczynowego, jakiego wymaga dla ustalenia odpowiedzialności odszkodowawczej także art. 361 § 1 k.c. Sąd Rejonowy podkreślił, że powódka opisała szkodę jak utratę wartości pojazdu od czasu dokonania jego wyceny w sprawie XI Ns 765/05 i określenia wówczas wartości pojazdu rzekomo na kwotę 4200 złotych, a wartością pojazdu określoną na datę odebrania pojazdu przez U. W. o wartości 1000 złotych. Wobec tego okres, w którym według powódki doszło do szkody zakreślają daty 15 lipca 2009r. (data wyceny przez biegłego w sprawie XI Ns 765/07) a data 18 listopada 2010r. Powódka nie wykazała, że pozwany w tym okresie czasu spowodował szkodę w jej majątku. Podkreślić bowiem trzeba, że zużywanie rzeczy jest naturalnym procesem. Powódka dochodziła odszkodowania za utratę wartości i uszkodzenie rzeczy już używanej tzn. pojazdu, który został wyprodukowany w 1993r. W ocenie Sądu Rejonowego powódka nie wykazała by doszło do bezprawności w zachowaniu pozwanego tj. sprzeczności z porządkiem prawnym. B. W. był traktowany zarówno przez obojga byłych małżonków, jak i przez urzędy (m.in. wydział komunikacji) jak współwłaściciel pojazdu (...) i jako współwłaściciel miał przekonanie o możliwości jego użytkowania. Powódka również traktowała byłego męża jako współwłaściciela pojazdu, o czym świadczą jej pisma znajdujące się w aktach sprawy XI Ns 765/07, w których od 2007r. sama zaliczała pojazd do składników majątku wspólnego (m.in. w piśmie z lipca 2008r. – k.701 akt sprawy XI Ns 765/07) i oczekiwała jego rozliczenia przez Sąd. Nawijając Wracając do opisanych przez powódkę okoliczności szkody, która miała powstać w okresie po dniu 15 lipca 2009r. to podkreślić należało w ocenie Sądu Rejonowego, iż co najmniej od lutego 2009r. pozwany proponował powódce odebranie pojazdu marki (...) i deklarował przekazanie posiadanych dokumentów pojazdu (np. pisma na karcie 1328, 1424 akt sprawy XI Ns 765/07), jednak to U. W. odmówiła odebrania pojazdu (k.1436 akt sprawy XI Ns 765/07). W tym okresie pojazd pozostawał zaparkowany i faktycznie nie był przez nikogo użytkowany, a także nie został w żaden szczególny sposób zabezpieczony jak wymagała tego sytuacja według opisanych wyżej wskazań biegłego. Jednocześnie U. W. nie podejmowała również żadnych realnych działań zmierzających do zabezpieczenia pojazdu, co do którego miejsca przechowywania miała pełną świadomość. Powódka miała wiedzę, iż wobec braku możliwości dokonywania wpisów badań technicznych w dotychczasowym dokumencie faktyczne korzystanie z pojazdu od maja 2007r. nie jest możliwe, a zatem pojazd jest unieruchomiony i winien być zabezpieczony. Sama powódka nie podjęła żadnych działań w tym celu by pojazd zabezpieczyć mimo, że pozwany deklarował wydanie samochodu.

Wobec powyższego zarzut spowodowania szkody przez pozwanego okazał się bezpodstawny i nie zachodzą żadne z przesłanek odpowiedzialności pozwanego za utratę wartości pojazdu, gdyż na stan techniczny pojazdu poza oczywistym upływem czasu miały wpływ także inne czynniki jak niemożliwość faktycznego używania pojazdu, za który

to fakt pozwany nie ponosił żadnej odpowiedzialności. Skoro pojazdem nie można było się przemieszczać to musiał on pozostawać unieruchomiony a ewentualne dodatkowe zabiegi zabezpieczające samochód mogły zostać podjęte również przez powódkę, której pozwany deklarował wydanie pojazdu.

Odnosząc się natomiast do roszczenia związanego z bezumownym korzystaniem z przedmiotowego pojazdu już na wstępie Sąd Rejonowy zauważył odwołując się do przepisów prawa regulujących to zagadnienie, że samoistny posiadacz w dobrej wierze nie jest zobowiązany w stosunku do właściciela do wynagrodzenia za korzystanie z rzeczy (art. 224 § 2 k.c.); samoistny posiadacz w złej wierze ma natomiast taki obowiązek (art. 225 in princ. w związku z art. 224 § 2 k.c.). Zapłacić za korzystanie z rzeczy powinien także samoistny posiadacz w dobrej wierze od chwili, w której dowiedział się o wytoczeniu przeciwko niemu powództwa o wydanie posiadanej rzeczy (art. 224 § 2 k.c.) Należało jednak pamiętać o domniemaniu dobrej wiary posiadacza (art. 7 k.c.).

W świetle zgodnych oświadczeń stron nie rodziło sporu, że pozwany był posiadaczem pojazdu (...) od 2002r. do 19.11.2010r. Więcej trudności nastroczała kwestia dobrej lub złej wiary pozwanego. Jednak odwołując się do poglądów doktryny Sąd Rejonowy zauważył, że w dobrej wierze jest posiadacz, który pozostaje w błędnym jednak usprawiedliwionym przekonaniu, iż służy mu do rzeczy wykonywane prawo. W złej wierze działa natomiast posiadacz, który zdaje sobie sprawę z tego, że nie jest uprawniony oraz taki, który powinien, przy dołożeniu należytej staranności, wiedzieć o tym fakcie.

W świetle powyższego ocenie Sądu Rejonowego pozwany posiadając pojazd marki (...) do daty rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 03 listopada 2010r. pozostawał w dobrej wierze. Wprawdzie z art.224 § 2 in princ. k.c. wynika, że wytoczenie powództwa windykacyjnego powoduje automatycznie pozbawienia posiadacza samoistnego dobrej wiary jednak nie wolno abstrahować od kwestii, że chodzi w istocie o nastawienie psychiczne posiadacza. Warto było przy tym zauważyć, iż na podstawie analizy akt sprawy XI Ns 765/07 zarówno B. W., jak i U. W. pozostawali w przekonaniu, że pojazd (...) stanowi składnik majątku dorobkowego. Nadto nawet słuchani w charakterze świadków rodzice powódki (J. T. - k.141v, W. T. - k.147) traktowali pojazd jako składnik majątku wspólnego stron. Przekonanie B. W., że może dysponować wspólnym pojazdem było zatem w okolicznościach sprawy usprawiedliwione. Zdaniem Sądu pozwany był więc w dobrej wierze.

Ponadto w ocenie Sądu Rejonowego należało wskazać, iż w świetle art.6 k.c. ciężar wykazania zasadności roszczenia o zapłatę za korzystanie z rzeczy spoczywa na właścicielu i obejmuje ponadto obowiązek udowodnienia wysokości roszczenia. Wprawdzie nie budziło wątpliwości, że pozwany korzystał z pojazdu marki (...) od 2002 roku do maja 2007 roku, a następnie pojazd pozostawał zaparkowany bez możliwości realnego użytkowania wobec nieprzeprowadzenia badań technicznych to jednak powódka nie udowodniła, że z tego tytułu należy się jej żądana kwota. Wysokość roszczenia nie została potwierdzona żadnymi dowodami, a pozwany zakwestionował to roszczenie w całości, zatem również co do jego wysokości.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., przy czym na koszty złożyła się opłata 600 złotych tytułem wynagrodzenia pełnomocnika /§ 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, Dz. U. z 2002 r., nr163, poz. 1349) oraz kwota 17 złotych tytułem zwrotu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

O kosztach sądowych tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa Sąd orzekł na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Apelację od powyższego wyroku wniosła powódka zaskarżając w całości orzeczenie i zarzucając mu :

1. Naruszenie przepisów prawa materialnego :

a/ art.415 k.c. poprzez jego błędną interpretację i w konsekwencji jego niezastosowanie wyrażające się w błędnym przekonaniu, iż pozwany nie ponosi w żadnym stopniu winy za powstanie szkody w majątku osobistym powódki,

w sytuacji , gdy bezpośrednią przyczyną powstania szkody tj. rażącej utraty wartości samochodu osobowego marki (...), nr rej. (...) – stanowiący majątek osobisty powódki było bezzasadne pozbawienie przez pozwanego od 2002 roku możliwości korzystania przez powódkę z przedmiotowego pojazdu i rażące zaniechywanie jego zwykłego używania (brak garażowania , serwisowania , dokonywania bieżących napraw pojazdu , niezabezpieczenia auta przed korozją) i w konsekwencji dokonania zniszczeń poprzez kompletne zaniechanie przez pozwanego czynienia starań o utrzymanie pojazdu w stanie nadającym się do normalnego używania;

b/ art. 6 k.c. poprzez oparcie się o twierdzenia co do których nie zostało przeprowadzone prawidłowo postępowanie dowodowe w szczególności poprzez uznanie , iż powódce nie udało się dowieść przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego , to jest jego zawinionego zachowania , które doprowadziło do drastycznej utraty wartości przedmiotowego pojazdu , znacznie przekraczające normalne zużycie;

c/art. 361 § 1 k.c. poprzez błędne uznanie przez Sąd Rejonowy , iż pozwany nie jest zobowiązany do poniesienia odpowiedzialności za następstwa w zakresie jego działania , jak również zaniechania z którego wynikła szkoda oraz błędne w ocenie powódki przyjęcie dobrej wiary pozwanego.

2. Sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego wskutek naruszenia przepisów postępowania , które mogło mieć wpływ na wynik sprawy a mianowicie :

a/ art. 233 k.p.c. poprzez przekroczenie swobodnej zasady oceny dowodów przy określeniu braku związku przyczynowo -skutkowego pomiędzy szkodą materialną w majątku powódki , a zachowaniem pozwanego polegającym na zawinionym , uporczywym zaniechywaniu czynienia starań o zachowanie w stanie niepogorszonym pojazdu wziętego przez niego samego w używanie będącym podstawą odpowiedzialności względem powódki , a wynikła stąd szkoda jako związku pomiędzy dwoma stanami rzeczy w świecie zewnętrznym z których jeden to przyczyna , a drugi do skutek;

b/ przekroczenie przez Sąd zasad swobodnej oceny dowodów poprzez określenie braku winy pozwanego w powstałej w majątku osobistym powódki szkodzie przejawiającej się w całkowitym oderwaniu od twierdzeń i wniosków strony powodowej oraz dowodów zgromadzonych w niniejszej sprawie , pomimo , iż w świetle opinii biegłego koniecznym stało się ustalenie winy pozwanego , a w konsekwencji ustalenie nie tylko rzeczywistego rozmiaru przyczynienia się pozwanego do powstania szkody ale również ustalenie na tej podstawie zakresu odpowiedzialności pozwanego za skutki znacznego obniżenia wartości pojazdu poprzez rażące zaniechywanie jego zwykłego używania;

c/ nie wyjaśnienie sprawy oraz sprzeczność istotnych ustaleń w związku z zebrany w sprawie materiałem dowodowym poprzez błędne przyjęcie istnienia dobrej wiary pozwanego co do jego świadomości , choć przedmiotowy pojazd był użytkowany przez pozwanego przez ponad 8 lat bez tytułu prawnego z jednoczesnym pozbawieniem możliwości korzystania z tego pojazdu przez powódkę , podczas gdy pozwany doskonale zdawał sobie sprawę , iż to powódka przyczyniła się do kupna pojazdu oraz iż to ona jest uprawniona do jego korzystania , gdy tym czasem na skutek zachowania pozwanego od chili separacji małżonków pozwany bez zgody zony zabrał pojazd dotychczas wspólnie wykorzystywany. Ponadto już w 2002 roku powódka prosiła pozwanego o umożliwienie jej korzystania z pojazdu ale pozwany przez kilka lat skutecznie tego odmawiał powódce. Wadliwość tej oceny polega na całkowitym oderwaniu od twierdzeń i wniosków strony powodowej oraz dowodów zgromadzonych w sprawie.

d/dokonaniu oceny opinii biegłego w sposób niewszechstronny o ograniczony i przyjęciu konkluzji na jej podstawie dotyczącej oceny i stopnia winy pozwanego w powstałej szkodzie polegającej na rażącym obniżeniu wartości pojazdu, którą wskazał rzeczoznawca dokonujący fachowych oględzin pojazdu i wyceny jego wartości po przekazaniu go powódce przez pozwanego w listopadzie 2012 roku.

3. Naruszenie prawa procesowego poprzez :

a/ art.233 § 1 k.p.c. poprzez mające wpływ na treść rozstrzygnięcia dowolną i jaskrawo wykraczającą poza ramy swobodnej oceny dowodów analizę zebranego materiału dowodowego w toku postępowania

b/ art. 217 § 2 k.p.c. poprzez niewyjaśnienie sprawy, sprzeczność istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego , jak i brak odniesień do istotnych zadań powódki w formie stawianych wniosków dowodowych , do twierdzeń powódki w tym:

c/ pominięcie dowodu z pełnych akt VIII Ca 333/10 – XI Ns 765/07 , pomimo wniosku o przeprowadzenie tego dowodu;

d/ pominięcie dowodu z uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Toruniu w sprawie VIII Ca 333/10 w zakresie tam wskazanym (strona 13 -14) od słów „ Słusznie w ocenie Sądu odwoławczego” do słów połowę wartości (...) „ ze względu na to ,że przedmiotowy samochód stanowił wyłącznie majątek uczestniczki i nie podlega podziałowi w sprawie o podział majątku i nie uwzględnia tego faktu opierając się w sposób niezrozumiały na zmienionym wyroku Sądu pierwszej instancji

e/ pominięciu dowodu z pisma powódki do pozwanego z dnia 3 stycznia 2003 roku złożonego do akt spraw wskazanych powyżej z którego wynika , że samochód (...) został kupiony z pieniędzy pochodzących ze Stanów Zjednoczonych i od rodziców powódki;

f/pominięcie dowodu z zeznań powoda w sprawie XI Ns 765/07 w kwestii zakupu samochodu (...) z pieniędzy uzyskanych ze sprzedaży (...);

g/pominięcie dowodu z pism i apelacji powódki w sprawie XI Ns 765/07 na okoliczność potwierdzenia surogacji dotyczącej samochodu (...),oraz innych okoliczności wymienionych w tych pismach;

h/ pominięcie dowodu z postanowienia SN w sprawie IVCSK 194/11 o oddaleniu jako bezzasadnej skargi kasacyjnej pozwanego złożonej w sprawie VIII Ca 333/10;

i/pominięcie dowodu ze złożonej do akt tej sprawy kopii protokołu rozprawy z 28 czerwca 2007 roku w sprawie XI Ns 765/07 z propozycją powódki wspólnego udania się z pozwanym do Urzędu Komunikacji w T. celem wystawienia wtórnika zapelnionego dowodu rejestracyjnego przedmiotowego samochodu oraz ,że pozwany nie wypowiedział się z tylko sobie znanych przyczyn na tę propozycję;

j/pominięcie dowodu z zeznań świadka S. W. złożonych w sprawie XI Ns 765/07 wskazujących w marcu 2008 roku , iż pozwany jeździ przedmiotowym samochodem;

k/ pominięcie dowodu z opinii i wyceny rzeczoznawcy w zakresie techniki motoryzacyjnej Ł. K. z listopada 2010 roku zawierającej istotne informacje o przedmiotowym samochodzie tj. stanie technicznym nieadekwatnym do wieku użytkowania i niesprawności samochodu w chili jego zwrotu powódce przez pozwanego;

l/ pominięcia dowodu z dokumentacji fotograficznej na okoliczność użytkowania samochodu przez pozwanego i jego konkubinę, a obecną żonę po maju 2007 roku

ł/ nie uwzględnieniu wniosku dowodowego powódki w przedmiocie przesłuchania biegłego rzeczoznawcy w zakresie motoryzacji Ł. K. na okoliczność rzeczywistego stanu i wartości przedmiotowego samochodu i jego wartości w chwili zwrotu powódce oraz rzekomego darowania jej nowego akumulatora ;

m/ pominięcia dowodu z pisma pozwanego z 3 czerwca 2011 roku potwierdzającego wiedzę pozwanego ,że zabrał powódce samochód i jeździł nim

n/ pominięcia dowodu z licznych pism powódki w których podnosiła ona kwestię zaniedbania samochodu , zniszczenia i dewastacji samochodu przez pozwanego;

o/ art. 217 k.p.c. poprzez bezzasadne uznanie , że powódka nie wykazała wysokości szkody kiedy jej wysokość wynika z opinii biegłego w sprawie o podział majątku wspólnego oraz powołanego w niniejszej sprawie

i wskazując na powyższe uchybienia wniosła o:

1/ zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenia na jej rzecz dochodzonej kwoty 4905 zł z odsetkami

2/ ewentualnego uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu z uwzględnieniem kosztów postępowania za obie instancje.

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie mimo ,że niektóre zarzuty w niej podniesione okazały się trafne jednak nie miały one zasadniczego wpływu na końcowe orzeczenie wydane w tej sprawie.

Ustalenia faktyczne jakie poczynił w tej sprawie Sąd pierwszej instancji należało uznać za prawidłowe i znajdujące swoje odzwierciedlenie w zebranych materiale dowodowym. Stąd też Sąd Okręgowy przyjmując je jako własne ustalenia uznał jednocześnie , iż mogą one stanowić podstawę do oceny materialnej żądań sformułowanych w pozwie przez powódkę bez potrzeby uzupełniania materiału dowodowego a także uchylenia sprawy do ponownego jej rozpatrzenia.

Sąd Okręgowy także na wstępie podnosi , że dokonana przez Sąd Rejonowy ocena merytoryczna żądań powódki w świetle dokonanej w sprawie wykładni prawidłowo zastosowanych przepisów prawa materialnego jest trafna i zasługuje na akceptację.

Z uwagi na występujące w sprawie zagadnienia formalne i materialne Sąd Okręgowy rozpocznie swoje rozważania od omówienia kwestii formalnych dotyczących przede wszystkim źródeł ustaleń faktycznych dokonanych przez Sąd Rejonowy oraz w ich świetle stawianych w apelacji zarzutów bowiem ustalenia faktyczne jak się okazało miały w niniejszej sprawie bezpośrednie przełożenie na poprawność zastosowania prawa materialnego.

I tak za chybione uznać należało w ocenie Sądu Okręgowego te zarzuty formalne wymienione w punkcie 3 od „a” do „o” apelacji w tej części w której zarzucały one nieprzeprowadzenie (pominięcie) wskazanych przy każdym z zarzutów dowodów (czy to z dokumentów , czy to z pism procesowych na gruncie wcześniej rozpoznawanej sprawy VIII Ca 333/10 (XI Ns 765/07) , zeznań świadka lub pominięcia takich zeznań przy dokonanych ustaleniach faktycznych).

Uszło przede wszystkim uwadze apelującej , iż na gruncie polskiego prawa procesowego obowiązuje zasada bezpośredniości przeprowadzenia dowodów przed sądem orzekającym w danej sprawie. Dowody przeprowadzone natomiast przed sądem w innej sprawie w tym wskazywane w apelacji zeznania świadków czy opinie biegłych , zeznań strony mogą ewentualnie zostać dopuszczone jako dowód w aktualnej rozpoznawanej sprawie o ile ich przeprowadzeniu nie sprzeciwilyby się strony niniejszego postępowania , a taka sytuacja nie miała w sprawie miejsca wobec odmiennych stanowisk stron co do zasadniczego i spornego faktu , a mianowicie od kiedy (jakiego czasu) istniała wątpliwość w skład czyjego majątku (osobistego powódki czy wspólnego stron) wchodzi przedmiotowy samochód stanowiący źródło sformułowanych w sprawie roszczeń. Wbrew wskazanym powyżej zarzutom apelacji Sąd Rejonowy wielokrotnie w uzasadnieniu stanu faktycznego odwoływał się jednak do sprawy VIII Ca 333/10 opierając ustalenia o dokumenty w tej sprawie występujące. Należy w tym miejscu wyraźnie zaakcentować , iż w istocie wpływ sprawy VIII Ca 333/10 (XI Ns 765/07) na wynik niniejszego postępowania odnosił się co do zasady nie do zawartych w tych aktach dokumentów czy innych dowodów tam przeprowadzonych , które nie są do przecenienia , a jedynie do końcowego merytorycznego rozstrzygnięcia jakie zapadło w sprawie VIII Ca 333/10. Dokonana ocena tego orzeczenia przez Sąd pierwszej instancji w niniejszej sprawie przeprowadzona została ze szczególną wnikliwością . Sąd Rejonowy w oparciu o przedstawione akta sprawy VIII Ca 333/10 związany był bowiem ustaleniami dokonanymi przez Sąd Okręgowy z których wynikało ,że przedmiotowy samochód będący źródłem dochodzonego w niniejszej sprawie roszczenia stanowił ostatecznie majątek osobisty powódki i w tym zakresie Sąd Rejonowy przeprowadził dowód z tych akt - zawartych w nich pism które wskazał. W tym miejscu tylko na marginesie sprawy zauważyć należy , iż zarzucane w apelacji pominięcie dowodu z pełnych akt (pkt 3 c) jest nietrafne bowiem na gruncie prawa procesowego nie jest znane pojęcie dowodu z akt. Przeprowadza się dowód z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy lub dowodów

w rozumieniu przepisów k.p.c. (zeznania świadków , opinie biegłych zeznania stron). Dlatego też zarzucane w apelacji nie przeprowadzenie dowodu z uzasadnienia sądu (pkt 3 d) , pism powódki (pkt 3 e) dowód z pisma i apelacji (pkt 3 g) , kopii protokołu (pkt 3 i) , pisma pozwanego w niniejszej sprawie (pkt 3 m) i licznych pism powódki (pkt 3 n) nie mógł zostać uwzględniony albowiem dotyczy on zdarzeń faktycznych , które nie są dowodami w sprawie ale reprezentują stanowisko strony lub innego organu. Ich nie przeprowadzenie nie podlega zatem zaskarżeniu jako naruszenie formalne.

Należy także podkreślić i co trafnie zauważył również Sąd Rejonowy , iż prawomocne orzeczenie Sądu Okręgowego wydane w sprawie VIII Ca 333/10 jako skuteczne erga omnes wiąże także Sąd Rejonowy jak i Sąd Okręgowy (art. 365 § 1 k.p.c.) Orzeczenie to w sposób zasadniczy przesądziło ostatecznie kwestię przynależności przedmiotowego samochodu do określonego majątku – osobistego powódki . Wcześniej jednak zanim ono zapadło przynależność przedmiotowego samochodu do majątku osobistego powódki była sporna , co wynikało wbrew zarzutom apelacji z odmiennej relacji i stanowisk samych stron prezentowanych w niniejszej sprawie jak i zeznań świadków (J. T. i W. T.). Także co należy podkreślić zachodziło przy tym domniemanie trwające aż do wydania prawomocnego orzeczenia w sprawie VIII Ca 333/10 , iż wszelkie nabyte w trakcie trwania małżeństwa stron składniki majątkowe należą do majątku wspólnego stron w tym także samochód marki (...). Jedynie na marginesie odnosząc się do zarzutu pominięcia dowodu z uzasadnienia Sądu Okręgowego (pkt 3 d) wskazać należało , iż nie jest do końca przekonujące stwierdzenie ,że pozwany wskazywał w sprawie o podział majątku na fakt odrębności samochodu jako majątku osobistego byłej żony pomijając jakie miałyby znaczenie dla oceny przedmiotowej sprawy. Uważna lektura jego zeznań może prowadzić do wniosku , iż przedmiotowy samochód nabyty został z tytułu surogacji środków pochodzących ze sprzedaży innego samochodu jako majątku odrębnego powódki ((...)) ale również dołożonych do ceny kupna przedmiotowego samochodu pieniędzy wspólnych według pozwanego. Powyższe wskazuje zatem na niejednoznaczną ocenę sytuacji co do źródła środków przeznaczonych na nabycie samochodu (...).

Próba zatem ze strony powódki zbudowania konstrukcji prawnej dochodzonego roszczenia na gruncie bezprawnego dysponowania samochodem przez pozwanego od 2002 roku tj. od chwili wyprowadzenia się pozwanego od powódki do dnia wydania orzeczenia prawomocnego we wskazanej sprawie VIII Ca 333/10 - idącej w kierunku wykazania przez ten fakt wyrządzenia powódce jako jedynej właścicielce samochodu przez pozwanego szkody w tym samochodzie poprzez jego nieprawidłową eksploatację była nietrafna i nie wytrzymywała krytyki. Trzeba w tym miejscu podkreślić , chociaż nie ma to prawnego znaczenia , iż to obie strony były wpisane do dokumentu samochodu jak jego współwłaściciele .Ten fakt mógł zostać oceniony jako posiadanie samochodu w ramach współwłasności , trwające aż do chwili kiedy prawomocnym orzeczeniem Sądu Okręgowego stan prawny i przynależność samochodu do majątku osobistego powódki została definitywnie przesądzona. Okoliczność tę potwierdzili także wskazani wcześniej świadkowie.

Wbrew kolejnym zarzutom apelacji sformułowanym w punkcie 2 od „a” do „c” apelacji trafnie Sąd Rejonowy ustalił (bez zarzucanego w apelacji przekroczenia zasady swobodnej oceny dowodów jak i nie wyjaśnienia w pełni stanu faktyczny sprawy) brak winy pozwanego w dokonujących się zmianach w konstrukcji samochodu na przestrzeni 2002 -2010 roku. Sąd Rejonowy opierając się przede wszystkim na prawomocnym orzeczeniu Sądu Okręgowego w sprawie VIII Ca 333/10 , uznał trafnie , iż pozwany jako posiadacz przedmiotowego samochodu nie tylko miał podstawy do uznania swojej osoby jako współwłaściciela przedmiotowego samochodu i tym samym do korzystania z niego , jak również opierając się na wnioskach opinii biegłego S. D. miał podstawy ustalić , iż korzystanie z samochodu przez okres od 2002 roku do 2007 roku było właściwe i odpowiadające zasadom eksploatacji tego samochodu , zaś powstałe i ujawnione w samochodzie zmiany w postaci opisanych usterek uznać należało jako wynik braku eksploatacji samochodu trwającej nieprzerwanie od 2007 roku do dnia wydania prawomocnego orzeczenia w sprawie VIII Ca 333/10 tj. do listopada 2010 roku ,a więc w okresie kiedy samochód stał na parkingi i nie był eksploatowany (2 b). Biegły ocenę stanu samochodu wbrew także odmiennemu stanowisku apelującej potwierdził podczas składania na rozprawie opinii uzupełniającej ustnej wskazując , iż jest ona wynikiem nieeksploatowania samochodu.

Wbrew kolejnemu zarzutowi apelacji (1 b) zgodzić się należy ze stanowiskiem Sądu pierwszej instancji , iż powódka opierając swoje roszczenie o odszkodowawcze winna była udowodnić nie tylko wysokość powstałej szkody

w samochodzie ale przede wszystkim udowodnić , iż eksploatując niewłaściwie samochód pozwany dopuścił się w stosunku do niego takich działań nawet nie ze swojej winy , które doprowadziły do jego uszkodzeń i nie wynikały z nieprawidłowej eksploatacji zwłaszcza w okresie poprzedzającym rok 2007. (art. 6 k.c.) Taki dowód nie został przeprowadzony, a zachowania nagannego powoda zmierzającego do zniszczenia samochodu nie można domniemywać. Nie można również zakładać iż wypełnia to zachowanie nie umieszczanie samochodu w garażu i parkowanie na wolnym powietrzu.

Ponadto próby udowodnienia przez powódkę faktu korzystania przez pozwanego z samochodu po 2007 roku w oparciu o zeznania świadka S. W. wprawdzie nie zostały ocenione przez Sąd pierwszej instancji (zarzut pkt 3 j) ale w świetle opinii biegłego S. D. oraz braku przeprowadzenia badań technicznych samochodu po 2007 roku , które unieruchamiały pojazd ocenić należało jako niewiarygodne tym bardziej , iż wskazany świadek określił samo używanie samochodu po 2007 roku przez pozwanego w sposób bardzo ogólny i niejednoznaczny. Zeznań tych nie potwierdziły załączone do akt sprawy fotografie , które poza obrazem samochodu w istocie nie wnoszą nic co mogłoby określić czas eksploatacji samochodu. Nie przeprowadzenie dowodu z tych dokumentów (pkt 3 l) nie miało żadnego wpływu na wynik postępowania w ocenie Sądu Okręgowego.

Wprawdzie powódka odwołuje się do opinii jaką po wydaniu samochodu opracował Ł. K. rzeczoznawca samochodowy po dokonanych oględzinach jednak opinia ta ma charakter opinii prywatnej , która podlega szczególnej ocenie sądu , a ponadto opinia ta potwierdzała jedynie zły stan techniczny samochodu , który wynika także z opinii biegłego S. D. dopuszczonego przez sąd. Zarówno jeden jak i drugi rzeczoznawca bynajmniej nie wskazywali na osobę pozwanego jako sprawcę dostrzeżonych uszkodzeń samochodu , które nie nosiły cech eksploatacyjnych jednak to nie wskazani biegli ale powódka miała w myśl zasady rozkładu ciężaru dowodu - art. 6 k.c. obowiązek wykazania ,że ujawniona szkoda poza eksploatacyjna jest następstwem zawinionego działania pozwanego. Taki dowód jak już wcześniej zostało zauważone i podkreślone nie został wskazany i przeprowadzony. Tylko na marginesie trzeba zauważyć , iż skoro przedmiotowy samochód pozostawał nieeksploatowany przez okres prawie 4 lat na parkingu to również udział osób trzecich jako nie wykluczony w pewnym zakresie mógł przyczynić się do postania ujawnionych uszkodzeń w karoserii samochodu. Odpowiedzialność jednak za ten stan rzeczy ponosi także powódka jako właścicielka samochodu , która nie podjęła żadnych czynności zmierzających do objęcia władztwa nad stojącym od lat samochodem na co trafnie zwrócił uwagę także Sąd pierwszej instancji i trudno odmówić racji takiej argumentacji.

Nie trafne okazały się także zarzuty pominięcia dowodu z pism strony pozwanej jak i pism powódki (pkt 3 m i n). Pisma procesowe stron jak już wcześniej wskazano nie stanowią dowodu w sprawie ale są wyrazem stanowiska strony . Zatem nie mogą stanowić podstawy naruszenia zarzucanego w apelacji art. 217 § 2 k.p.c. , który ogólnie odnosi się do kwestii aktywności procesowej stron.

Dlatego w świetle powyższych rozważań nie doszło w ocenie Sądu Okręgowego wbrew zarzutom apelacji do naruszenia przepisów prawa materialnego zwłaszcza art. 415 k.c. jak i art. 361§ 2 k.c. (pkt 1 a-b) . Żądanie naprawienia szkody na podstawie art. 415 k.c. trafnie zostało ocenione przez Sąd Rejonowy jako nieudowodnione tak co do osoby sprawcy - osoby pozwanego, związku przyczynowo - skutkowego pomiędzy zachowaniem pozwanego a powstałą szkodą jak i jej wysokości. Sąd Okręgowy w tym miejscu podziela rozważania prawne Sądu Rejonowego i nie widzi potrzeby ich powtarzania. Jedynie ostatnia kwestia wymaga pogłębionego odniesienia. Wyliczenie szkody powódka opierała o różnicę wartości samochodu powstałą pomiędzy lipcem 2009 roku , a dniem wydania samochodu listopadem 2010 roku. Obejmowała ona okres w którym jak już wcześniej wskazano samochód nie był eksploatowany przez pozwanego. Mimo ,że powódka podważa te ustalenia Sądu w apelacji (pkt 3 „o”) to jednak już na początku procesu w pozwie reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika przedstawiła kalkulację szkody według właśnie różnicy i wartości stanu pojazdu z 15 lipca 2009 roku 4.200 zł. i wartości z chwili jego wydania (1.000 zł) . Obecnie zajmując odmienne stanowisko w tej kwestii jedynie potwierdza niekonsekwencję powódki w wyliczeniu szkody .

Wobec braku podniesienia w apelacji zarzutów odnośnie oddalenia żądania przez Sąd Rejonowy w zakresie zapłaty przez powoda wynagrodzenia z tytułu bezumownego korzystania ze spornego samochodu (1.200 zł) jedynie na

marginesie tego oddalonego żądania wskazać należy , iż ustalenia Sądu Rejonowego i wykładnia zastosowanych przepisów prawa materialnego art. 224 i 225 k.c. była trafna i Sąd Okręgowy przyjmuje ją za własną.

Dla wzmocnienia treści jej uzasadnienia podnieść należy , iż powódka nie uzasadniła jak wyliczyła wynagrodzenie poza przytoczeniem ogólnych stwierdzeń o potrzebie korzystania z przedmiotowego samochodu wynikających z sytuacji rodzinnej i osobistej , które dla samej konstrukcji dochodzonego roszczenia nie miały żadnego znaczenia. Wynagrodzenie o ile okazałoby się zasadne (bezzasadność została starannie wykazana przez Sąd pierwszej instancji przy wykładni dobrej i złej wiary posiadacza samochodu) wymagałoby odniesienia do obowiązujących stawek najmu rzeczy. Pamiętać przy tym należy , iż wynagrodzenie z tytułu korzystania bezumownego zawiera w sobie utratę wartości rzeczy - stanowi swego rodzaju rekompensatę. Można zatem wyobrazić sobie , iż w ramach tego roszczenia mieściłaby się utrata wartości przedmiotowego samochodu ,a nie w ramach dochodzonego roszczenia odszkodowawczego z tytułu deliktu (por. wyrok S.Apl. w Katowicach z 25 października 2012 roku IACa 652/12 lex 1236385).

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 385 k.p.c. jak w punkcie 1(pierwszym) .

O kosztach postępowania Sąd Okręgowy postanowił jak w punkcie 2 (drugim) na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 3 i § 13 pkt 1.1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (...) Dz. U. 2002 Nr 163 , poz.1348 ze zm.